

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudkyní JUDr. Magdalenou Ježkovou ve věci

žalobce: I. S.
zastoupený advokátem Mgr. Ladislavem Preclíkem
sídlem Velké náměstí 135/19, 500 03 Hradec Králové

proti
žalovanému: Ministerstvo vnitra ČR
sídlem Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 7. 2. 2024, č. j. OAM-30041-11/DP-2023,

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 7. 2. 2024, č. j. OAM-30041-11/DP-2023, se zrušuje a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je povinen nahradit žalobci náklady řízení 11 228 Kč, a to do patnácti dnů od právní moci tohoto rozsudku a k rukám zástupce žalobce.

Odůvodnění:

I. Předmět řízení

1. Žalobce podal dne 7. 8. 2023 žádost o prodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu za účelem podnikání podle § 44a zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“).

2. Napadeným rozhodnutí žalovaný žádost zamítl a dobu platnosti povolení k dlouhodobému pobytu neprodloužil, a to z důvodu, že žalobce byl pravomocně odsouzen za spáchání úmyslného trestného činu [§ 37 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců] a z důvodu, že nesplňuje podmínku trestní zachovalosti [§ 37 odst. 2 písm. a) ve spojení s § 56 odst. 2 písm. a) zákona o pobytu cizinců]. Žalovaný si v průběhu řízení vyžádal výpis z evidence Rejstříku trestů, ze kterého zjistil, že žalobce má záznam o odsouzení pro trestný čin. Žalobce byl uznán vinným ze zločinu těžkého ublížení na zdraví podle § 145 odst. 1, odst. 2 písm. a) zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník (dále jen „tr. zákoník“), ukončeného ve stadiu pokusu a za přečin výtržnictví podle § 358 odst. 1 tr. zákoníku, a to rozsudkem Okresního soudu v Hradci Králové č. j. 4 T 5/2020-678.

II. Obsah žaloby

3. Žalobce navrhl zrušení napadeného rozhodnutí. Namítl, že napadené rozhodnutí je nepřezkoumatelné, protože se žalovaný nezabýval přiměřeností napadeného rozhodnutí. Nevypořádal se s důsledky dopadu rozhodnutí do soukromého života žalobce. Nepopírá, že byl pravomocně za uvedené trestné činy odsouzen, avšak domnívá se, že intenzita porušeného zájmu nedosahuje mimořádné závažnosti, pro kterou by bylo třeba jeho pobyt rušit, což vyjadřuje zejména výměra uloženého trestu, který byl podmíněně odložen na zkušební dobu. Skutek, za který byl žalobce odsouzen, se stal již dne 21. 1. 2020, tedy před více než 4 lety. Zkušební doba končí letošního roku 15. 10. 2024. Za celou dobu, od spáchání daného skutku, se žalobce nedopustil žádného trestného činu ani jiného protiprávního jednání. Těmito skutečnostmi se však žalovaný nezabýval.
4. Napadené rozhodnutí je také v rozporu se zásadou legitimního očekávání dle § 2 odst. 4 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „správní řád“). Předchozí pobyt za účelem podnikání měl žalobce povolen od 8. 9. 2019 do 7. 9. 2021. Nový pobyt, který měl povolen do současné doby, mu byl povolen od 8. 9. 2021. Tento pobyt tedy správní orgán prodlužoval ve chvíli, kdy již měl žalobce zapsán záznam v rejstříku trestů, jelikož tento trest mu byl pravomocně uložen již 15. 10. 2020. Je zřejmé, že krátce po odsouzení žalobce žalovaný bez připomínek prodloužil povolení k pobytu u žalobce, a to přesto, že byl pravomocně odsouzen pro daný trestný čin. Správní orgán pak ani od prodloužení uvedeného pobytu sám nezačal řízení o zrušení pobytu žalobce z důvodu odsouzení, přestože k tomu má pravomoc a po dobu téměř 4 let v podstatě žádným způsobem negativně nereagoval na odsouzení žalobce.

III. Vyjádření žalovaného k žalobě

5. Žalovaný rovněž navrhl zrušení napadeného rozhodnutí. Uvedl, že žalobní námitku ohledně porušení zásady legitimního očekávání považuje za opodstatněnou. Žalobce byl sice odsouzen za spáchání úmyslného trestného činu, nicméně k tomu došlo již v roce 2020. Dne 10. 9. 2021 žalobce podal žádost o prodloužení doby platnosti jeho povolení k dlouhodobému pobytu za účelem podnikání a této jeho žádosti bylo vyhověno. V průběhu řízení o žádosti byl s žalobcem proveden výslech, ve kterém popsal okolnosti spáchání trestného činu a dále skutečnosti týkající se jeho rodinného života, pobytu na území a výkonu samostatně výdělečné činnosti. Na základě zjištěných skutečností dospěl správní orgán k závěru, že případné zamítnutí žádosti by s ohledem na dopad do soukromého a rodinného života bylo nepřiměřené jeho důvodům, a proto žádosti

vyhověl. Je tedy třeba konstatovat, že došlo k pochybení ze strany žalovaného, neboť nevzal v potaz, že odsouzení žalobce bylo předmětem hodnocení již v řízení o jeho předchozí žádosti o prodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu. Jestliže žalovaný již jednou dospěl k závěru, že spáchání trestného činu v případě žalobce není důvodem pro zamítnutí žádosti o prodloužení jeho pobytového oprávnění a žalobce se od té doby žádného dalšího porušení právních předpisů nedopustil, bylo zamítnutí nynější žádosti v rozporu se základními zásadami správního řízení.

IV. Posouzení věci krajským soudem

6. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v rozsahu žalobních námitek v řízení podle části třetí hlavy druhé dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). O věci samé rozhodl bez jednání, neboť žalobce i žalovaný udělili k takovému projednání věci souhlas dle § 51 odst. 1 s. ř. s. Vycházel přitom ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodnutí žalovaného.
7. Žalobu shledal důvodnou.
8. Žalobce je státní příslušník Ukrajiny a na území České republiky pobýval na základě povolení k dlouhodobému pobytu za účelem podnikání (OSVČ) s platností od 23. 5. 2022 do 7. 9. 2023.
9. Dne 7. 8. 2023 podal žádost o prodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu. Žalovaný žádost zamítl, neboť zjistil, že žalobce byl pravomocně odsouzen za spáchání úmyslného trestného činu a nesplňuje podmínku trestní zachovalosti [§ 37 odst. 1 písm. a) a § 37 odst. 2 písm. a) ve spojení s § 56 odst. 2 písm. a) zákona o pobytu cizinců]. Zjištění učinil na základě výpisu z evidence Rejstříku trestů, v němž měl žalobce záznam o odsouzení pro trestný čin. Žalobce byl uznán vinným ze zločinu těžkého ublížení na zdraví podle § 145 odst. 1, odst. 2 písm. a) tr. zákoníku, ukončeného ve stadiu pokusu a za přečin výtržnictví podle § 358 odst. 1 tr. zákoníku, a to rozsudkem Okresního soudu v Hradci Králové č. j. 4 T 5/2020-678. Rozsudek nabyl právní moci dne 15. 10. 2020.
10. S tímto závěrem žalobce nesouhlasil a zejména namítl, že napadené rozhodnutí je v rozporu se zásadou legitimního očekávání. Dřívější pobyt za účelem podnikání měl žalobce povolen od 8. 9. 2019 do 7. 9. 2021. Následný pobyt, který měl povolen do současné doby, mu byl povolen od 8. 9. 2021. Tento pobyt tedy správní orgán prodlužoval ve chvíli, kdy již žalobce měl zapsán záznam v rejstříku trestů, jelikož tento trest mu byl pravomocně uložen již 15. 10. 2020. Je zřejmé, že krátce po odsouzení žalobce žalovaný bez připomínek prodloužil povolení k pobytu u žalobce, a to přesto, že byl pravomocně odsouzen pro daný trestný čin. Správní orgán pak ani z moci úřední nezahájil řízení o zrušení pobytu žalobce z důvodu odsouzení, přestože k tomu má pravomoc a po dobu téměř 4 let v podstatě žádným způsobem negativně nereagoval na odsouzení žalobce.
11. Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě ze dne 25. 3. 2024 uvedl, že tuto žalobní námitku považuje za důvodnou. Žalobce byl sice odsouzen za spáchání úmyslného trestného činu, nicméně k tomu došlo již v roce 2020. Žalobce již po odsouzení za spáchání trestného činu podal žádost o prodloužení doby platnosti jeho povolení k dlouhodobému pobytu za účelem podnikání a této jeho žádosti bylo vyhověno. V průběhu řízení o žádosti byl s

žalobcem proveden výslech, ve kterém popsal okolnosti spáchání trestného činu a dále skutečnosti týkající se jeho rodinného života, pobytu na území a výkonu samostatně výdělečné činnosti. Na základě zjištěných skutečností dospěl správní orgán k závěru, že případné zamítnutí žádosti by s ohledem na dopad do soukromého a rodinného života bylo nepřiměřené jeho důvodům, a proto žádosti vyhověl. Došlo tedy k pochybení ze strany žalovaného, neboť nevzal v potaz, že odsouzení žalobce bylo předmětem posouzení již v řízení o jeho předchozí žádosti o prodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu. Jestliže žalovaný již jednou dospěl k závěru, že spáchání trestného činu v případě žalobce není důvodem pro zamítnutí žádosti o prodloužení jeho pobytového oprávnění a žalobce se od té doby žádného dalšího porušení právních předpisů nedopustil, bylo zamítnutí nynější žádosti v rozporu se základními zásadami správního řízení.

12. Mezi účastníky řízení tedy není sporu o tom, že napadené rozhodnutí je stiženo vadou nezákonnosti, a to z důvodu, že žalovaný zamítnutím žádosti porušil zásadu legitimního očekávání žalobce. Podle § 2 odst. 4 správního řádu správní orgán dbá, aby přijaté řešení bylo v souladu s veřejným zájmem a aby odpovídalo okolnostem daného případu, jakož i na to, *aby při rozhodování skutkově shodných nebo podobných případů nevznikaly nedůvodné rozdíly*. Protože návrh výroku rozsudku je v případě obou účastníků řízení totožný, nevzniká soudu zásadně prostor, aby rozhodl jinak, než jak shodně navrhuji účastníci, a napadené rozhodnutí zrušil. V souladu s dispoziční zásadou ovládající správní soudnictví soudu nepřisluší nahrazovat vůli účastníka řízení a rozhodovat jinak, než účastníci žádají. Soud dodává, že nepovažoval za nezbytné vyžadovat správní spisy či rozhodnutí týkající se předchozích žádostí žalobce o prodloužení dlouhodobého povolení k pobytu, neboť o jejich obsahu není sporu, tvrzení jsou mezi účastníky shodná, a není proto důvod k jejich dalšímu ověřování.
13. Lze tedy ve shodě se žalobcem a žalovaným konstatovat, že pokud již v řízení o žádosti předcházející žádosti nynější žalovaný posuzoval a poměřoval spáchání trestného činu s dopady do soukromého a rodinného života žalobce, přičemž dospěl k závěru, že zamítnutí žádosti o prodloužení povolení k dlouhodobému pobytu by skutečně mělo nepřiměřené důsledky, je napadené rozhodnutí v rozporu se zásadou legitimního očekávání žalobce založeného tímto dřívějším postupem žalovaného. Soud proto přisvědčil účastníkům v důvodnosti této námitky. Z tohoto důvodu se současně již nezabýval dalšími námitkami, které žalobce vznesl, neboť svým významem nepřesahují námitku porušení legitimního očekávání. V dalším řízení bude žalovaný zásadně povinen rozhodnout o žádosti žalobce kladně a prodloužit žalobci povolení k dlouhodobému pobytu za účelem podnikání.
14. Závěrem soud dodává, že pro tento mimořádný procesní postoj účastníků řízení shledal účelným včasné vydání rozhodnutí ve věci a nerozhodoval z tohoto důvodu o návrhu na přiznání odkladného účinku žalobě. Vydáním rozhodnutí ve věci jsou účinky napadeného rozhodnutí odklizeny a není tedy účelné z hlediska procesní ekonomie řízení a nákladů účastníků řízení rozhodovat o samotném návrhu na přiznání odkladného účinku žalobě, kterým by mohly být účinky napadeného rozhodnutí „pouze“ pozastaveny.
15. Soud rovněž nepřehlédl, že žalobce má manželku a nezletilé děti, které by v nynějším řízení eventuálně splňovaly podmínky pro uplatnění práv z postavení osob zúčastněných na řízení. Protože však bylo zřejmé, že žalobě bude vyhověno, také postup dle § 34 s. ř. s.

soud nepovažoval za nezbytný a efektivní pro účely rozhodnutí v této věci ovlivněné postojem žalovaného k žalobnímu návrhu žalobce.

V. Závěr a náklady řízení

16. Krajský soud z výše uvedených důvodů zrušil napadené rozhodnutí žalovaného a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Právním názorem, který soud vyslovil ve zrušujícím rozsudku, je správní orgán v dalším řízení vázán (§ 78 odst. 1, 4 a 5 s. ř. s.).
17. Výrok o nákladech řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce byl ve věci úspěšný, krajský soud mu proto přiznal náhradu nákladů řízení. Žalobce má právo na náhradu zaplaceného soudního poplatku za žalobu proti rozhodnutí správního orgánu ve výši 3 000 Kč. Žalobce byl zastoupen advokátem, náleží mu proto také náhrada nákladů právní služby poskytnuté jeho zástupcem za dva úkony po 3 100 Kč (převzetí a příprava zastoupení, sepsání žaloby), včetně paušální náhrady hotových výdajů po 300 Kč [§ 7, § 9 odst. 4 písm. d), § 11 odst. 1 písm. a) a d) a § 13 odst. 4 vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif)] – celkem 8 228 Kč s DPH (zástupce žalobce je plátcem DPH). Žalovaný je tedy povinen celkem nahradit žalobci náklady řízení 11 228 Kč, a to do patnácti dnů od právní moci tohoto rozsudku a k rukám jeho zástupce.

Poučení:

Toto rozhodnutí nabývá právní moci dnem doručení účastníkům (§ 54 odst. 5 s. ř. s.).

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Hradec Králové 2. dubna 2024

JUDr. Magdalena Ježková v. r.
samosoudkyně

Za správnost vyhotovení: R. V.